

# Pracovní listy a klíč řešení

---

## **Sísa Kyselá**

**Mgr. Světlana Housková**

## PL č. 1

Jeník se popáté podíval na školní fotografii. A popáté dostal vztek.

I tady. I tady musí být vedle něho. Brýle jí sklouzly na špičku nosu. V ruce drží pero. Proč? Aby bylo vidět, že je vzorná? Že píše nejlíp ze třídy?

„Moc hezká fotka,“ ocenila obrázek maminka.

„Vypadáš tam vesele. A Sylvinka taky,“ dodala.

Sylvinka? A vesele? Vyloučeno. Sylva je taková, jak se jmenuje. Kyselá.

### Doplň slova ve větách (použij přečtený text):

- Jeník se popáté podíval na .....
- Brýle jí sklouzly na .....

### Správnou odpověď zakroužkuj:

- Jak se jmenuje Sylva?                      *Veselá*    *Kyselá*
- Kolik je v textu tázacích vět?                      5                      7

## PL č. 2

Za jméno ovšem nikdo nemůže. Když se váš tatínek jmenuje Kyselý, máte smůlu. A ještě větší smůlu máte, když se váš tatínek jmenuje Placka. To je Jeníkův případ. Placka ... co se rýmuje na Placka? No ano. Už to zpívá celá třída:

Placka – Placka – kolem letí facka ... A kdo je to naučil?  
No kdo asi. Kyselá!

### Doplň slova ve větách:

- A ještě větší smůlu máte, když se váš tatínek  
jmenuje .....
- Placka – Placka – kolem letí .....

### Správnou odpověď zakroužkuj:

- Kdo naučil celou třídu posměvavou rýmováčku na  
jméno Placka?                      *Kyselá*                      *Jeník*

### PL č. 3

„Mnoho Placků bylo slavných,“ těší Jendu tatínek. „Třeba strýc Eda. Nebo dědeček.“ To je pravda. Strýc Eda byl malíř. Maloval obrázky a nevadilo mu, že je Placka. Ještě lepší to měl dědeček. Jmenoval se Josef Placka a byl kapitán. Na lodi. Měl své plavčíky a ty věšel na ráhno. Aspoň to tak říká babi Placková.

„A spousta Placků bylo malých. Třeba strýc Jára,“ těší dále Jendu maminka. I to je pravda. Strýc Jára byl malý a byl rád. Protože byl žokej. A ti musí být malí.

Jenže nikdo neví, jak bylo těm příbuzným, když chodili do druhé třídy. Jmenovat se ve druhé třídě Placka a navíc být ze třídy nejmenší je malér. A když k tomu máte ještě Kyselou ...

### Doplň slova ve větách:

- Strýc Eda byl .....
- Ještě lepší to měl .....

### Správnou odpověď zakroužkuj:

- Jak se jmenoval dědeček? *Jiří Placka* *Josef Placka*

### Podtrhni všechna povolání v rodině Placků:

*řidič      malíř      pošták      žokej      kapitán*

## PL č. 4

Kyselou má Jeník od narození. I narodit se musela dřív. O celé dva měsíce. A nemohla se narodit jinde. Muselo to být zrovna tady v Holečkově ulici, Praha 5. Jendova maminka a paní Kyselá jsou kamarádky. A jejich děti musí být také kamarádi. To si myslí obě. Myslí si to i Kyselá. Ale Jenda ne.

„Jste jediné děti v domě,“ zlobí se maminka. „Přece se nebudete hádat.“

Proč ne? Jenda se hádat bude. Když o všem chce rozhodovat Kyselá.

### Doplň slova:

- I narodit se .....
- Jenda se hádat .....

### Opiš adresu, kde bydlí Jeník a Kyselá.

.....

### Zaškrtni správnou odpověď:

- Jendova maminka a paní Kyselá jsou

*herečky      kamarádky*

## PL č. 5

Kyselá rozhoduje i o tom, že se Jeník bude prát.

„Pytlík mě praštil, vrať mu to!“ rozkazuje. Jeníkovi se nechce. Ale kluci mu pak říkají bábovko. Musí se tedy Kyselé zastat. Ona se prát nesmí. Rozbily by se jí brýle. Tak se pere za ni. A prohraje. Aby ne, když je nejmenší ze třídy. Kyselé je to jedno. Jen když se pral kvůli ní. Může se tím pak vytahovat.

### Doplň slova:

- Jeníkovi se .....
- Ale kluci mu pak říkají .....

### Zakroužkuj správnou odpověď:

- Kyselá se prát                      *smí*                      *nesmí*
- Rozbily se jí                      *brýle*                      *korále*

## PL č. 6

Doma se o Kyselé často mluví.

„Ta Sylva! Ta je šikovná!“ Nebo: „Proč může mít Sylva z diktátu jedničku a ty ne?“ Anebo: „Vem si příklad ze Sylvy! Jak se učí. A ty bys jenom hrál fotbal.“

Maminka a paní Kyselá si porovnávají známky. Kyselá z toho pokaždé vyjde líp. V pololetí měla samé jedničky. Jenda měl dvojku z češtiny a z kreslení.

„Kreslit ho můžu naučit,“ nabídla Kyselá. „Ale od začátku. Nejdřív rovné čáry ...“ Ta opice!

### **Doplň, proč je Sylva šikovná a Jenda ne?**

- Umí psát d – kt – t – .
- Dobře se – č – .
- Má samé j – dn – čk – .
- Jenda by jenom hrál f – tb – l.

## PL č. 7

Jablko se nesrovnává s hruškou. Proč pořád srovnávají Jendu s Kyselou? Co se Jeník pamatuje, byla Kyselá lepší. Odmalička. Líp jedla. Víc přibývala na váze. Nezlobila. Nebudila se v noci. Začala dřív chodit a mluvit. Její maminka byla ráda. Jendova maminka byla smutná.

„Kluci jsou horší,“ říkali jí lidé z domu. „To si ještě užijete, až vyrostete.“ O Kyselé říkali: „To je panenka!“

A Kyselá mrkala a usmívala se.

### Vyhledej a opiš osmou větu:

- .....

### Zaškrtni dvojslabičné slovo:

- *se*   *proč*                      *co*   *jedla*           *líp*

### Zakroužkuj správnou odpověď:

- O Kyselé lidé říkali: To je   *baletka*   *panenka*

## PL č. 8

Zdálo by se tedy, že Jeník proti Kyselé nic nezmůže. Ale to je omyl. Naštěstí. Protože je jedna věc, která Kyselou pokaždé zastaví, ať si vymyslí, co chce. Je to jedno slovo. Slovo „Sísa“.

Když byl Jeník malý, Kyselá už dobře mluvila. On ne. Říct Sylva mu nešlo. A tak jí říkal Sísa. Kdoví proč to Kyselou pokaždé děsně rozpálilo. Začala křičet a válet se po zemi. To dnes už nedělá. Ale když jí Jeník řekne Síso, urazí se. Aspoň něco. Jenda má pak od ní nejméně dva dny pokoj.

### Doplň slova do vět:

- Ale to je .....
- Začala křičet a ..... po zemi.
- Ale když jí řekne ....., urazí se.
- Jenda má pak od ní nejméně .....

„Ahoj,“ řekl Jeník Kyselé ve středu.

„Ahoj,“ řekla Kyselá. „Co tady děláš?“

Jeník seděl na zdi před domem a kopal do ní nohama.

„Přemýšlím,“ řekl.

Každá jiná holka by mlčela, když kluk přemýšlí. Ale Kyselá ne, to se rozumí.

„A o čem?“

„Chtěl bych mít psa,“ řekl Jeník. „Chodil bych ho cvičit.“

„Prosím tě,“ ohrnula nos Kyselá. „Pes by ti dělal v bytě loužičky.“ A odskákala po jedné noze pryč.

Jeník seděl na zdi dál. Pes, myslel si, by se dal vycvičit, aby na Kyselou vrčel. Pak by dala pokoj. Byl by to můj kamarád. Lepší než ta holka.

„Ty tu jseš ještě?“ přiskákala po druhé noze Kyselá.

Jeník kývl. To je snad vidět, že tu je.

„Psa ti vaši nedovolí,“ pravila Kyselá. Měla pravdu. Maminka řekla, že bez zahrady je pes chudák. A tak může Jeník na psa zapomenout.

„Mně by ho naši koupili,“ řekla Kyselá. „Ale já ho nechci.“

K tomu nebylo co dodat. Stačilo slovo.

„Síso Kyselá!“ vykřikl Jeník.

### **Správnou odpověď zakroužkuj:**

- Jeník přemýšlí o *morčeti* *psovi* *kočce*

Autorem materiálu je Mgr. Světlana Housková,  
ZŠ Dobříš, Komenského nám. 35, okres Příbram.

Dostupné z portálu [www.lzs.dobris.cz](http://www.lzs.dobris.cz) financovaného z EFS a státního rozpočtu ČR

## Proč chce Jeník psa?

- Chodil by ho *cvičit* *venčit*
- Aby na Kyselou *vrčel* *syčel*
- Pes je bez *zahrady* *boudy*  
chudák.

„Že si nedáš pokoj!“ zlobila se maminka. „Pořád se Sylvince posmíváš. A zlobíš.“

Jeník sklonil hlavu. Věděl, že po „Síse“ a Sylvině žalování je lepší nic neříkat.

„A to bys chtěl psa!“

„Možná by to nemusel být pes,“ napadlo Jendu. „Třeba nějaké jiné zvíře. Ale živé.“

„Co takhle opice,“ rýpla si maminka. „S tou byste si rozuměli.“

„Zvíře? Vyloučeno!“ zvedl hlavu od novin tatínek. „To by ses musel jinak chovat. K ženám máš být zdvořilý.“

S tím Jeník souhlasí. Ale copak Kyselá je žena?

### Vypiš názvy osob:

- .....
- .....

### Vypiš názvy zvířat:

- .....
- .....

## PL č. 11

Večer se Jeník schoval pod peřinu a přemýšlel. Proč tatínek a maminka nechtějí psa? Protože je velký. Musí se s ním chodit ven. A hodně sežere. Je tedy třeba myslet na zvíře, které:

je malé

je pořád doma

jí málo

a jí něco, co se nemusí moc shánět.

Je takové zvíře vůbec?

Takové zvíře, které je malé, je doma, jí všechno, musí být. Malé je morče. Ale co jí? Malý je i křeček. Jenže žere zrní. Co žere všechno? Co nemusí na procházky? Co je tak malé, že se to vejde do ruky?

Jeník se nadšeně posadil na posteli. Je takové zvíře. Zvířátko. No ano. Myš.

Myš je to pravé. Nezabere moc místa. Nemusí se pro ni kupovat vodítko ani náhubek. K jídlu může mít starý chleba nebo kůrku od sýra. Myš se dá ochočit. Může sedět Jeníkovi na rameni. Nebo ji může nosit v kapse. A kdoví co všechno ještě taková myš umí. Navíc se myš hodí na Kyselou. Psa by se bála. Ale myši ještě víc.

## Vyhledej v textu, proč je myš to pravé?

.....

.....

.....

.....

## PL č. 12

Malér je ale v tom, uvažoval dále Jeník, že myší se bojí i maminka. Zvykne si na myš? A dá se vůbec pohnout k tomu, aby ji koupila?

A co kdyby si ji koupil Jeník sám? Má přece kapesné! Ale to by nešlo. Maminka by myš vrátila. Jak se k myši dostat? Co říkal tatínek? To by ses musel jinak chovat. Jinak. Ale jak? Jak by se měl Jeník chovat, aby mu povolili myš?

### **Doplň slova do vět:**

- Zvykne si na .....?
- To by ses musel .....chovat.
- Jak by se měl Jeník chovat, aby mu .....?

### **Spočítej věty tázací:**

- .....

## PL č. 13

Ve čtvrtek řekla Kyselá Jeníkovi špatné číslo příkladu. Jeník předtím nedával pozor. Pořád myslel na myš. Udělala to Kyselá schválně? Asi ano. Po obědě se přišla zeptat, má-li Jeník už podepsanou poznámku. Jeník se na ni jen zle podíval. Co by tak asi dělala, kdyby mu najednou vykroukla z kapsy myš?

V pátek se Kyselá začala vytahovat jejich novým autem. Je to fiat. Jendovi se líbí. Ale Kyselé řekl, že nestojí za nic.

„Závidíš, co?“ řekla Kyselá.

„Tobě, ty šprtko?“ řekl Jeník a dostal pohlavek od tatínka. Bohužel ho uslyšel oknem. Na víkend Kyselá naštěstí odjela.

**Najdi v textu, kdy se Síska Kyselá nezachovala pěkně:**

- .....
- .....
- .....
- .....

## PL č. 14

V pondělí dostal Jeník rýmu. Nemusel proto do školy. Trochu ho škrábalo v krku. V poledne dostal teplotu. Ale přesto mu bylo prima. Úkoly mu místo Kyselé přinesla Dvořáčková. Dvořáčková má dlouhé copy a tatínka, co jezdí na motorce. Navíc sbírá známky a neječí. Ta kdyby bydlela u nich v domě! Ale i nošení úkolů je dobré. Jestli Jeníkovi rýma vydrží.

### Správnou odpověď zakroužkuj:

Proč je Jeníkova spolužačka Dvořáčková fajn?

- Nosí dlouhé *copy* *vlasy*
- Má tatínka, co jezdí na *koni* *motorce*
- Sbírá *zámky* *známky*
- Vůbec *nebrečí* *neječí*

„Mami, co bych musel udělat, abych dostal živé zvíře?“ zeptal se Jeník. „Je mi tak zle...“, dodal. Pro jistotu.

„No ... musel bys být hodný,“ řekla maminka.

„To jsem přece pořád!“ řekl Jeník. „A ještě ho nemám.“ Načež se maminka dala do smíchu. Proto bylo lepší dál o myši nemluvit.

V úterý byl Jeník ještě doma. Ale už nemusel ležet v posteli. Chvilí seděl u okna. Tak mohl vidět Kyselou, jak loudí na Dvořáčkové obal ze žvýkačky. Kyselá je sbírá. Taková hloupost! Dvořáčková Kyselé obal nedala. Dobře jí tak.

**Najdi a napiš větu, po které se maminka dala do smíchu:**

- .....

**Doplň slova do vět:**

- Chvilí seděl .....
- Dvořáčková Kyselé .....

**Vypiš věty, které se skládají ze tří slov:**

● .....

● .....

● .....

Ve středu musel Jeník zas do školy. Rýma ho téměř přešla. Přesto si stále utíral nos. Pro jistotu, aby nebyl vyvolaný. Násobení totiž nepochopil. Zato přečetl v tatínkově atlasu zvířat všecko o myších.

„Ty ale vypadáš!“ řekla mu Kyselá. „Nos máš jako mrkev!“

Jeník mlčel.

„Jdeš odpoledne ven?“ zeptala se Kyselá.

Jeník mlčel dál.

„Ty se mnou nemluvíš?“ zeptala se Kyselá a dala se do breku. Propánakrále, proč?

### **Správnou odpověď zakroužkuj:**

- Co Jeník nepochopil do školy?

*násobilku*

*čtení*

- Co si přečetl v atlasu zvířat?

*vše o psech*

*vše o myších*

- Proč se Kyselá dala do breku?

*Jeník s ní nemluvil*

*Jeník s ní nesvačil*

- Jaký má Jeník nos?

*jako tykev*

*jako mrkev*

„Sylva by si přála bratra nebo sestru,“ vysvětlovala Jendovi maminka. „A protože je nemá, bere tě skoro jako bratra. Je jí smutno, když s ní nemluvíš!“

Jeník se zamyslel. On taky nemá sourozence. Po tom, co se narodil, byla maminka dlouho nemocná. A další děti už nemůže mít. Přesto Jeník nebere Kyselou jako sestru. To tedy ne.

„Mně není smutno, když se mnou Kyselá nemluví!“ oznámil.

Dostal pohlavek.

### **Doplň slova do vět:**

- Sylva by si přála ....., vysvětlovala Jendovi maminka.
- Přesto Jeník ..... Kyselou jako sestru.
- Dostal .....

### **Vypiš dvě nejkratší věty:**

- .....
- .....

Ve čtvrtek se to stalo. Dosud největší malér Jendova života. Když přišel ráno do třídy, ležely na jeho lavici brýle. Ve třídě nikdo nebyl. Nápad se dostavil okamžitě. Kdo nosí brýle? Kdo je bude hledat? A kdo bude zuřit, až je nenajde? No jistě, Kyselá. Taková příležitost se nenajde každý den. Jeník brýle rychle strčil do kapsy.

Další nápad se dostavil taky rychle. Kam brýle uložit? Kde se budou nejlíp vyjímat? No ano, u kabinetu sedí na zdi sova pálená. Té báječně padnou. A třída padne smíchy, až to uvidí. A honem! Než někdo přijde!

Sova nevisela moc vysoko. Nasadit jí brýle bylo dílem okamžiku. Pak se Jeník jakoby nic vrátil do třídy. Nikdo ho při činu neviděl. Kyselá už stála u lavice, zády k němu. Cosi hledala v tašce. „Kde můžou být?“ divila se. Jeník se začal dusit.

„Kam jsem je mohla dát?“ dolovala Kyselá dál v tašce. Jeník si přikryl pusou rukou. Už to smíchy nemohl vydržet.

„Neviděl jsi je?“ zeptala se Kyselá. Otočila se k Jeníkovi a ... Na nose měla brýle!

Jenda měl pocit, že se zeměkoule točí naopak. Jak je to možné? Nemohla si přece pro ně dojít! A když ona má brýle – kdo je tedy nemá?!

„Co ... co vlastně hledáš?“ zeptal se.

„No přece pastelky!“ řekla Kyselá. „Nemůžu je najít ... Ale ne, tady jsou!“

Jeník stál a zíral na Kyselou dál. Ona hledá pastelky. Brýle má. Neuráží se. Propánajána, co se to vlastně děje?

### **Zakroužkuj správnou odpověď:**

- Co je malér?

*průšvih*

*omyl*

*neštěstí*

- Co leželo na Jendově lavici?

*pastelky*

*brýle*

*sešity*

- Kam Jeník strčil brýle?

*do tašky*

*do skříně*

*do kapsy*

- Komu Jeník nasadil brýle?

*veverce*

*sově*

*lišce*

- Co hledala Kyselá?

*brýle*

*svačinu*

*pastelky*

Příští chvíle vše objasnila. Zazvonilo. Otevřely se dveře – do třídy vešla učitelka. V tu chvíli Jeník pochopil. Její nos vypadal jinak než obvykle. Něco mu chybělo. Ano. Brýle.

Co se dělo dál, je celkem prosté. Učitelka hledala brýle. Divila se, kam se mohly podít. A Kyselá si ovšem vzpomněla, že se Jeník ptal, jestli něco hledá. Jeník si v duchu nadával. Jak to, že si nevzpomněl, že učitelka nosí brýle? A proč je položila zrovna na jeho lavici?

### **Správnou odpověď zakroužkuj:**

- Komu chyběly brýle?    *Kyselé*    *učitelce*    *řediteli*

### **Najdi a opiš věty tázací:**

- .....

.....

- .....

.....

„Tak co, Jeníku,“ řekla učitelka. „Vzal jsi mi ty brýle? Radši se přiznej rovnou. Bude to lepší.“

Jeník se přiznal. Lepší to nebylo. Třída se sice smála, když uviděla brýlatou sovu, ale učitelka ne.

„To od tebe není hezké, Jeníku,“ řekla vyčítavě. „Podívejte se, děti. Ta sova, to není legrace. To je zlomyslnost.“

Jeník se nadechl.

„Já ... já jsem chtěl ... já jsem myslel ...“ „Neříkej nic,“ přerušila ho učitelka. „Vím, co chceš říci. Ale teď už je pozdě.“

### Najdi a opiš věty rozkazovací:

- .....
- .....
- .....

„Že se nestydíš,“ pravila maminka.

„Myslíš jen na hlouposti,“ přidal se tatínek. „Zesměšnil učitelku!“ přečetla maminka už popáté. „Co to máš za nápady! Brýle nasadit sově!

Jeník mlčel. Mohl sice říci, jak to bylo. Že si myslel: ty brýle jsou Kyselé. Ale pomohl by si, kdyby to řekl? Ne. Protože ani z Kyselé si nesmí dělat legraci.

„Když si pomyslí, že u Kyselých mají prostý klid!“

No jistě. Maminka si na Kyselou vzpomene pokaždé.

„To Sylva by něco takového neudělala!“ To je pravda. Ta by se bála.

„Budou tresty!“ pravil tatínek ponuře.

### **Doplň slova do vět:**

- Myslíš jen na .....
- Co to máš za .....!
- Protože ani z ..... si nesmí dělat legraci.
- To Sylva by něco .....

Byly tresty. Zakázaný Večerníček. Zakázaný fotbal. Vyčistit všechny boty. Učit se. Ven jenom večer, za ruku s maminkou na procházku. Pomyšlení na myš už Jeníka netěšilo. Stejně ji nikdy nedostane. Ani jiné zvíře. Bude mít tresty a Kyselou. Bylo to k pláči. A tak si sem tam večer zabřečel. Do peřiny, aby si nedělal ostudu. Nikdo ho neviděl. Maminka mu totiž ani nedávala pusku na dobrou noc.

### **Správné odpovědi zakroužkuj:**

- Jaké tresty Jeník dostal?

*Musel počítat příklady.*

*Musel se učit.*

*Musel vyčistit všechny boty.*

*Musel umýt všechno nádobí.*

*Mohl jít ven jenom s maminkou za ruku.*

*Nesměl koukat z okna.*

*Zákaz Večerníčka.*

*Zákaz zpívání.*

*Zákaz fotbalu.*

Autorem materiálu je Mgr. Světlana Housková,  
ZŠ Dobříš, Komenského nám. 35, okres Příbram.

Dostupné z portálu [www.lzs.dobris.cz](http://www.lzs.dobris.cz) financovaného z EFS a státního rozpočtu ČR

Malér měl ale i jednu lepší stránku. Kyselá přestala na Jeníka mluvit. Dávala mu najevo, že s takovým zločincem se bavit nebude. To bylo Jeníkovi jedno, že ho považuje za lumpa. Když na něj nemluví, může si myslet, co chce.

Bohužel, za týden Jeník zjistil, že mu Kyselá chybí. I její stálé povídání. Měl ji za sebou, co se pamatuje. A teď nic. Jako by byl vzduch. Otáčí se zády.

„Seš němá?“ zeptal se jí Jeník.

Nic.

„Proč se mnou nemluvíš?“ zkoušel to dál. Zas nic. Kyselá si ukázala rukou na čelo. Jeník zkusil to poslední.

„Síso!“ zaječel.

Kyselá nezařvala. Naopak. Usmála se.

„Placka, Placka – doma čeká facka!“ pravila líbezně.

Teď to bylo jasné. Je boj. Takovou urážku je možné jedině pomstít.

### **Doplň slova do vět:**

- Kyselá přestala na Jeníka .....
- To bylo Jeníkovi ....., že ho považuje za lumpa.
- Otáčí se .....
- Takovou .....je možné jedině pomstít.

**Správnou odpověď zakroužkuj:**

- Co Jeníkovi vadilo?

*Že nemůže na fotbal.*

*Že s ním Kyselá nemluví.*

Jak se pomstít Kyselé? Jeník se zachumlal pod peřinu a uvažoval. Pomsta musí být hrozná. Aby Kyselá brečela. Aby Jeníka prosila: „Bav se se mnou!“ A on aby mohl říct:

„Určitě!“ a otočit se zády.

Co na Kyselou platí? Jeník jí musí jasně ukázat, že se nedá. A že je na něj krátká. Jak se člověk mstí?

Co například past na slony? Vykope se jáma, přikryje se větvemi a listím. Kyselá půjde ... Ne. Ještě líp. Kyselá bude skákat přes švihadlo. Hop, hop – a najednou bum. Výkřik. Ječení. Kyselá je v jámě.

Jeník si dopřál chvíli potěšení z tohoto obrazu. Kyselá natahuje ruce nahoru. Kyselá volá o pomoc. Kyselá prosí. A když ji pak Jeník vytáhne po provaze nahoru ...

Ale ne. Kdepak. Jeník se vrátil do skutečnosti. Co by se asi stalo, až by Kyselou vytáhl? No jistě. Běžela by žalovat. Že si v jámě zlámala nohy. Že tam nastydla. Že po ní lezly žížaly. A že si tím provazem, na kterém ji táhli ven, odřela ruce. A kdo za to může – no Jeník. Výsledek: další tresty. Past na slony se nehodí. Škoda.

### **Správné odpovědi zakroužkuj:**

- Proč musí být pomsta hrozná?

*Aby Kyselá brečela.*

*Aby Kyselá dala Jeníkovi čokoládu.*

*Aby Kyselá Jeníka prosila: „Bav se se mnou!“*

- Co by se stalo, až by Kyselou vytáhl?

*Žalovala by.*

*Naštvala by se.*

*Napsala by to do novin.*

Co by tak s Kyselou dělal dědeček Placka? Ten kapitán. Byl na své námořníky přísný. Jak nebyla vydrhnutá paluba, bylo zle. Ten by si s Kyselou poradil ... Jeník se obrátil na polštáři na druhou stranu.

Zavřel oči. Viděl vodu ... spousty vody. Moře. Na moři loď. Plachty se nadouvají ve větru. Vlny se vlní. Námořníci mají pruhovaná trička a jsou neoholení. A u stožáru stojí přivázaná ... Kyselá.

„Ha ha, slečinko!“ praví kapitán Placka. „Z mého vnuka si nikdo utahovat nebude!“

„Néé,“ brečí Kyselá. „Už to neudělám!“ „To bych řek!“ bručí kapitán. „Vidíš ten ostrov?“

Ostrov je velice pustý. Pod jedinou palmou stojí lev. Jinak je všude písek. Jídlo žádné. Nikde ani konzerva. Kyselá stojí na břehu a natahuje ruce k lodi. Není jí to nic platné. Loď odplouvá.

„Poslední trosečník vydržel jen dvě hodiny!“ chechtají se námořníci. A kolem ostrova se prohání černý trojúhelník ... Žralok!

Počkat. To zas přece jenom ne. Kyselá je sice ... Kyselá, ale tohle je už trochu moc. Jeník se posadil na posteli. Nakonec by ten ostrov mohl být lesnatý. A s pitnou vodou. Třeba i poměrně bezpečný. Ale opuštěný. A daleko. Aby se Kyselá bála. A loď by se pro ni za pár dní

mohla vrátit. To už by byla jistě pokorná a prosila by Jeníka za prominutí. Třeba i na kolenou ...

Jeník si vymaloval krásný obraz Kyselé na kolenou ... Ale pak zavrtěl hlavou. Kdepak. Jediný ostrov, o kterém ví, je na rybníku Ječmeňáku. Opuštěný není. A vůbec: jak by tam Kyselou dostal? Ne. Bohužel. Ani tenhle nápad nevyhovuje.

### **Správnou odpověď zakroužkuj:**

- Jací jsou námořníci?

*Mají červená trička a jsou vousatí.*

*Mají pruhovaná trička a jsou neoholení.*

*Mají roztrhaná trička a šátek na hlavě.*

- Jak by potrestal Kyselou dědeček kapitán Placka?

*Prodal by ji jako otroka.*

*Vysadil by ji na pustém ostrově.*

*Vysadil by ji na lod'ku uprostřed moře.*

A co takhle strašidlo? Prostěradlo ... do něj vystříhnout díry pro oči ... na hlavu tatínkův klobouk ... Pomyšlení na pištící Kyselou bylo nádherné. Ale ihned je vystřídalo pomyšlení na maminku s vařečkou. Díry v prostěradle, to by bylo něco pro ni.

Ne, ne a ne. Pomsta není tak jednoduchá, jak by se zdálo. Všechny plány končí ve chvíli, kdy Kyselá může jít žalovat. Je tedy třeba vymyslet něco, co je hrozné, ale ne zakázané, něco, co bude Kyselou moc mrzet, ale Jeník za to nebude potrestán. Je vůbec taková pomsta možná?

Několik dní Jeník usilovně přemýšlel. A jak známo, kdo myslí, vymyslí. Je taková věc. Je věc, která Kyselou dokonale zničí. A Jeník za to nebude napomínán. Naopak, bude chválen! Bude to ovšem dřina. A nebude to ani trochu zábava. Ale dokonalá pomsta taky není jen tak něco. Pro pomstu se musí něco obětovat.

### **Doplň slova do vět:**

- Pomyšlení na pištící Kyselou .....
- Pomsta není tak jednoduchá, ..... zdálo.
- Je vůbec taková ..... možná?
- Pro pomstu se musí něco .....

Autorem materiálu je Mgr. Světlana Housková,  
ZŠ Dobříš, Komenského nám. 35, okres Příbram.

Dostupné z portálu [www.lzs.dobris.cz](http://www.lzs.dobris.cz) financovaného z EFS a státního rozpočtu ČR

Jeník se do toho dal. Byla to dřina. Přesně jak čekal. Maminka si jeho úsilí brzo všimla. Občas nad ním zakroutila hlavou. Ale často ho taky pohladila po vlasech.

„Co se to s ním děje?“ ptala se tatínka, když myslela, že Jeník neposlouchá.

„Asi přichází k rozumu,“ pravil tatínek. Jeník se zasmál do hrsti. Samozřejmě, jeho tajemství rodiče neprohlédli.

Kyselá zřejmě nic nepochopila. Občas se na Jeníka podívala, jako by něco tušila. Ale že jde o pomstu, jí nedošlo. Dva měsíce. Ano, dva měsíce Jeník pracoval na svém plánu. Často se mu nechtělo. Někdy i pochyboval, jestli se mu to podaří. A pak ... pak přišel ten den. A pomsta byla ... Ano. Pomsta byla taková, jak se o tom píše v knížkách. Sladká. A Kyselá ...?

Kyselá byla úplně vedle! Dokonce si začala kousat nehty. Což má přísně zakázané. Dělá to, jen když je nej, nej, nejvíc rozčilená. A to teď byla! Aby ne. Konečně pochopila. Protože učitelka řekla:

„Že má na vysvědčení samé jedničky Sylva Kyselá, to nikoho nepřekvapuje. Ale zvlášť musím ocenit snahu Jeníka Placky. I on má samé jedničky. A stálo ho to mnoho práce a úsilí. Gratuluji ti, Jeníku.“

Ted' bylo všechno jasné. Ty dva měsíce, co se učil kreslit a co opakoval pravopis, měly smysl. Stačilo podívat se na Kyselou. Bylo to tak, jak si Jeník představoval. Seděla, celá zelená. Kousala si nehty. Tak prosím. Jí nešlo o to, aby měla samé jedničky. Šlo jí o to, aby je měla jen ona. Nikdo jiný. A hlavně ne Jeník. Protože jak se teď na něj bude vytahovat? Aha. Nebude. Nemůže. Pomsta se vydařila. Ted' už jí Jeník ani nemusí říkat Síso.

### **Správnou odpověď zakroužkuj:**

- Čeho si maminka brzo všimla?  
*Jeníkova úsilí      Jeníkovy nemoci*
- Prohlédli rodiče Jeníkovo tajemství?  
*Ano                      Ne*
- Co dělal Jeník dva měsíce?  
*Pracoval na svém plánu.      Vymýšlel svůj plán.*
- Kdo měl na vysvědčení samé jedničky?  
*jako obvykle jen Kyselá  
Kyselá a Jeník Placka  
jenom Jeník Placka*
- Vydařila se pomsta?  
*Ano                      Ne*

PL č. 28

„Udělal jsi nám ohromnou radost, Jeníku,“ řekla maminka.

„Je vidět, že je z tebe rozumný kluk,“ řekl tatínek.

Jeník mlčel. Nemohl jim přece vysvětlovat, že jeho samé jedničky jsou pomsta za Kyselou.

„Oba si myslíme,“ pravil tatínek, „že si zasloužíš mimořádnou odměnu. A protože víme, že toužíš po živém zvířeti ...“

„Vážně?“ vykřikl Jeník a skočil mamince a tatínkovi kolem krku. Tedy po řadě. Nejdřív mamince a potom tatínkovi.

K večeři bylo smažené kuře. Rajčatový salát. A polárkový dort. Všecko, co Jeník nejradši. Rodiče se usmívali. A zítra dostane Jeník živé zvíře.

Myš byla nádherná. Seděla Jeníkovi v dlani a třásla se. To nic. Ona si zvykne. Maminka uznala, že není proč se myši štítit. Má očka jako korálky. Hebkou srst. A krásně kulaté uši. Jen nesmí sama běhat po bytě. Jeník umístil myš ve velikánské skleněné nádobě. Kdyby v ní byla voda, bylo by to akvárium. Bez vody se jmenuje vivárium. Jsou v něm piliny. Ty se musí měnit, aby myš měla čistý příbytek. Má i nádobu na vodu a misku na jídlo. Bude se mít dobře.

„Dám jí jméno Josef,“ řekl Jeník rodičům.

„Asi to bude myšák. Jak se pozná myš od myšáka?“

Rodiče řekli, že nevědí. Že na tom nezáleží. A proč se bude jmenovat Josef?

„Po dědečkovi Plackovi,“ vysvětlil Jeník. „Aby byla odvážná.“ Vzal myš na ruku a ona mu vklouzla do rukávu. Prolezla a vykoukla Jeníkovi za krkem.

Maminka vypískla.

„Je přece hezká,“ těšil ji Jeník. „Nechceš si ji pohladit?“

Maminka řekla, že až někdy jindy. A nemohl by Josef zpátky do svého příbytku?

### **Správné odpovědi zakroužkuj:**

- Jak rodiče Jeníka odměnili za pěkné vysvědčení?

*Uvařili k večeři kuře, rajčatový salát a polárkový dort.*

*Dostal živé zvíře.*

*Pojede na dovolenou k moři.*

*Koupili nový fotbalový míč a kopačky.*

- Jaká je Jeníkova myš?

*Má očka jako korálky.*

*Má krásně špičaté uši.*

*Má malé tlapičky.*

*Má hebkou srst.*

- Jaké jméno dostala myš?

*Janek*

*Josef*

*Jiří*

Ted' už chybělo jen jedno. Aby bylo Jeníkovo štěstí dokonalé. A jen na to pomyslel, zazvonil zvonek. Mohla by to být jediné ... „Já jdu otevřít!“ vykřikl Jeník a vrhl se do předsíně. Josefa v dlani ukryl za záda.

Byla to ona. Stála za dveřmi v nových šatech. Vypadaly hrozně. Samý puntík a kolečko. Na krku měla zavěšený fotoaparát.

„To jsem dostala za vysvědčení,“ chlubila se. „Udělá dvanáct fotek. A fotí, i když nesvítí sluníčko.“

„Hmmm,“ řekl Jeník. „To je toho.“

„Foťák nemáš!“ řekla Kyselá s jistotou.

„Nemám!“ připustil Jeník.

„A co jsi dostal za vysvědčení?“ zeptala se Kyselá.

„Něco lepšího než foťák!“ řekl Jeník.

„A co? Ukážeš mi to?“ Zvědavá je Kyselá děsně.

„To víš, že jo,“ pravil Jeník mile. „Hele!“

Co se stalo pak, předčilo všechny sny. Kyselá zbledla. Chytla se dveří. Pak se jich pustila. A začala skákat přes tři schody dolů. Ruku si držela na puse. Ale nebylo jí to nic platné. I tak ječela, až se stěny třásly.

„Mýýýš ... mýšššš ...“

„Tedy ta Sylva,“ řekl tatínek. „Vůbec se neumí chovat!“

## Doplň slova do vět:

- Josefa v dlani ..... za záda.
- Na krku měla zavěšený .....
- I tak ječela, až se .....

„Děkuju ti, Josefe,“ řekl Jeník myši. „Jsi nejlepší zvíře na světě. Budu tě mít pořád rád.“ Myš – nebo myšák – seděl Jeníkovi v dlani a koukal.

„Ukážu ti náš byt,“ řekl Jeník. „Je prima. A naši jsou taky prima. Nejlepší rodiče, co znám. Protože mi tě koupili.“ Myš Josef už asi byla unavená. Stulila se Jeníkovi do dlaně a hřála. Jeník si k ní přiložil tvář. Myš byla krásně hebká a měkká.

„Že se ti může líbit!“ řekla Kyselá.

„Je krásná!“ řekl Jeník.

„Myši jsou nečisté!“ řekla Kyselá.

„Moje ne!“ řekl Jeník.

„A taky to ... páchnou!“ řekla Kyselá.

„Josef teda nepáchne!“ řekl Jeník.

„Já bych ji nechtěla!“ řekla Kyselá.

„Taky ti ji nikdo nenabízí!“ řekl Jeník.

**Správnou odpověď zakroužkuj:**

- |                            |                       |
|----------------------------|-----------------------|
| • Co je Josef nejlepší?    | <i>zvíře na světě</i> |
|                            | <i>myš na světě</i>   |
| • Co Kyselá Josefa?        | <i>obdivuje</i>       |
|                            | <i>neobdivuje</i>     |
| • Jaká je myš podle Kyselé | <i>je nečistá</i>     |
|                            | <i>má velké uši</i>   |
|                            | <i>páchne</i>         |
|                            | <i>mrská očáskem</i>  |

Autorem materiálu je Mgr. Světlana Housková,  
ZŠ Dobříš, Komenského nám. 35, okres Příbram.

Dostupné z portálu [www.lzs.dobris.cz](http://www.lzs.dobris.cz) financovaného z EFS a státního rozpočtu ČR

Zde by mohl celý příběh končit. Proč ne? Jeník Placka má myš. Síska Kyselá se jí bojí. Ječí, jen myš uvidí. Jeník se pomstil za všechno, co mu kdy Kyselá udělala. Takže co by mělo být dál? Ale v životě na nás sem tam čeká překvapení. Stane se něco, co jsme nečekali – a najednou vidíme věci docela jinak ...

Sluníčko svítilo a Jeník čistil Josefovi příbytek. Tedy vivárium. Dělal to velmi pečlivě. To tak, aby Kyselá říkala, že myš to ... páchne.

Myš Josef zatím seděla v krabici od bot. Cítila se tam dobře. Jeník ji uklidnil kouskem sýra. Nevadilo jí ani, že je přiklopená víkem. Hryzala sýr a byla spokojená.

Ovšem i největší kus sýra někdy dojde. A pak si myš může říci: „Cože, sýr už není? A co takhle někde jinde?“

A pak se vydá hledat nový sýr. Krabici od bot prohlédne jedna dvě. Nic, co by se podobalo sýru. Tak tedy jinam! Krabice má víko – ale co je tvrdý papír pro myší zuby.

Jeník se ohlédl právě ve chvíli, kdy myš vyskočila z krabice. Vyskočil taky.

„Josefe! Josefe!“

Myš se lekla. Ten veliký tvor ji honí. Zatím byl na ni milý – ale kdoví proč. Radši zmizet. Myš vypálila nejvyšším myším tempem. Proběhla otevřenými dveřmi do předsíně. Jeník za ní.

Do předsíně vešla maminka.

„Tak už jsem tady,“ oznámila. Jeník na tuto zprávu odpověděl zavytím.

„Co je?“ užasla maminka.

„Josef,“ zaječel Jeník a vyrazil z předsíně na chodbu domu. Maminka se otočila právě včas. Uviděla myš, jak pádí po schodech dolů.

„No nazdar!“ To bylo jediné, na co se maminka zmohla.

### **Doplň slova do vět:**

- Ale v životě na nás sem tam .....
- Sluníčko svítilo a Jeník čistil .....
- Jeník se ohlédl právě ve ....., kdy myš vyskočila z krabice.
- Myš vypálila nejvyšším .....

Jeník skákal přes tři schody. Věděl, že si může zlomit nohu. Nebo rozbít hlavu o zábradlí. Tak mu to aspoň říkala paní správcová, když hopsal po schodech. Ale na nohou ani na hlavě mu nyní nezáleželo. Josef. Musí zachránit Josefa.

Jestli nedoběhne včas, nebude už mít živé zvíře. Kolem jejich domu jezdí auta. Myš skončí pod některým z nich. Budou dveře domu otevřené? Asi ano. To je tedy konec. Ledaže by Jeník myš dohonil. Kdepak. Stačil zahlédnout jen to, jak Josef vybíhá na ulici. Jeník zůstal stát. Už nemá myš. Další mu nekoupí. A i kdyby. On už žádnou nechce – jediné Josefa. A o toho právě přišel.

A pak to uslyšel. Příšerný, nelidský řev. Kdo to tak ječí? Takhle může pištět jen jeden člověk na světě. Kyselá. Jeník došel ke dveřím domu. Co se Kyselé stalo? Ječí tak, jak ještě nikdy neječela.

Když Jeník Kyselou uviděl, zůstal stát. Stál a koukal s otevřenou pusou. Bylo na co!

Kyselá klečela na kolenou na chodníku před domem. Ječela. Pravou ruku měla nataženou co nejdál od těla. A v té ruce držela ... myš. Myš Josefa.

„Kyselá ... ty ... tys ho chytla ...“

Kyselá přestala ječet.

„Vem si ho!“ vyhrkla. „Vem si ho, prosím tě! Nebo mi bude zle!“

„Seš prima holka,“ řekl Jeník o hodinu později. Seděli s Kyselou na zdi před domem. „Ale ne,“ řekla Kyselá.

„Ba jo,“ řekl Jeník. „Protože jsi ji chytila, i když se myší štítíš.“

„No ale ječela jsem,“ řekla Kyselá.

„To nevadí,“ řekl Jeník.

Doma si sedl k viváriu. Díval se na svoji myš. Spala. Jeník myslel na to, co říká tatínek. Že prý kamaráda poznáš v nouzi. Nikdy nevěděl, jak to s tou nouzí má být. Teď už to ví. Ode dneška je Kyselá – totiž Sylva – jeho kamarádka.

### **Správnou odpověď zakroužkuj:**

- Proč se bál Jeník o Josefa?

*mohla by ho chytit myš*

*mohlo by ho zajet auto*

- Co uslyšel Jeník?

*jak Kyselá hrozně piští a ječí*

*jak Kyselá zpívá posměvavou písničku*

- Proč je Síska Kyselá prima holka?

*hraje fotbal*

*chytila myš Josefa*

- Kdy poznáš kamaráda?

*ve škole*

*v nouzi*

Autorem materiálu je Mgr. Světlana Housková,  
ZŠ Dobříš, Komenského nám. 35, okres Příbram.

Dostupné z portálu [www.lzs.dobris.cz](http://www.lzs.dobris.cz) financovaného z EFS a státního rozpočtu ČR

## **SÍSA KYSELÁ - KLÍČ**

### **PL č. 1**

Doplň slova ve větách (použij přečtený text):

- školní fotografii
- na špičku nosu

Správnou odpověď zakroužkuj:

- Kyselá
- 5

### **PL č. 2**

Doplň slova ve větách:

- placka
- facka

Správnou odpověď zakroužkuj:

- Kyselá

### **PL č. 3**

Doplň slova ve větách:

- malíř
- dědeček

Správnou odpověď zakroužkuj:

- Josef Placka

Podtrhni všechna povolání v rodině Placků:

- malíř, žokej, kapitán

### **PL č. 4**

Doplň slova:

- musela dřív
- bude

Opíš adresu, kde bydlí Jeník a Kyselá.

- Holečkova ulice Praha 5

Zaškrtni správnou odpověď:

- kamarádky

**PL č. 5**

Doplň slova:

- nechce
- bábovko

Zakroužkuj správnou odpověď:

- nesmí
- brýle

**PL č. 6**

Doplň, proč je Sylva šikovná a Jenda ne?

- diktáty
- učí
- jedničky
- fotbal

**PL č. 7**

Vyhledej a opiš osmou větu:

- Nebudila se v noci.

Zaškrtni dvojslabičné slovo:

- jedla

Zakroužkuj správnou odpověď:

- panenka

**PL č. 8**

Doplň slova do vět:

- omyl
- válet se
- Síso
- dva dny pokoj

**PL č. 9**

Správnou odpověď zakroužkuj:

- psovi

Proč chce Jeník psa?

- cvičit
- vrčel
- zahrady

**PL č. 10**

Vypiš názvy osob:

- maminka, Sylvince, Jeník, Síse, Jendu, maminka, tatínek, ženám, Jeník, Kyselá, žena

Vypiš názvy zvířat:

- psa, pes, opice

**PL č. 11**

Vyhledej v textu, proč je myš to pravé?

- nezabere moc místa  
nemusí se kupovat vodítko ani náhubek  
k jídlu stačí starý chleba nebo sýr

dá se ochočit  
může sedět i na rameni  
nosit jí může na rameni  
Kyselá by se jí bála

**PL č. 12**

Doplň slova do vět:

- myš
- jinak
- povolili myš?

Spočítej věty tázací:

- 7

**PL č. 13**

Najdi v textu, kdy se Sísa Kyselá nezachovala pěkně:

- Napověděla Jeníkovi špatné číslo příkladu.
- Ptala se, jestli má v žákovské knížce podepsanou poznámku.
- Vytahovala se novým autem.

**PL č. 14**

Správnou odpověď zakroužkuj:

Proč je Jeníkova spolužačka Dvořáčková fajn?

- copy
- motorce
- známky
- neječí

Autorem materiálu je Mgr. Světlana Housková,  
ZŠ Dobříš, Komenského nám. 35, okres Příbram.

Dostupné z portálu [www.lzs.dobris.cz](http://www.lzs.dobris.cz) financovaného z EFS a státního rozpočtu ČR

**PL č. 15**

Najdi a napiš větu, po které se maminka dala do smíchu:

- To jsem přece pořád.

Doplň slova do vět:

- u okna
- obal nedala

Vypiš věty, které se skládají ze tří slov:

- Kyselá je sbírá.
- Dobře jí tak.

**PL č. 16**

Správnou odpověď zakroužkuj:

- násobilku
- vše o myších
- Jeník s ní nemluvil
- jako mrkev

**PL č. 17**

Doplň slova do vět:

- bratra nebo sestru
- nebere
- pohlavek

Vypiš dvě nejkratší věty:

- To tedy ne.
- Dostal pohlavek.
- Jeník se zamyslel.

**PL č. 18**

Zakroužkuj správnou odpověď:

- Průšvih, neštěstí
- brýle
- do kapsy
- sově
- pastelky

**PL č. 19**

Správnou odpověď zakroužkuj:

- učitelce

Najdi a opiš věty tázací:

- Jak to, že si nevzpomene, že učitelka nosí brýle?
- A proč je položila zrovna na jeho lavici?

**PL č. 20**

Najdi a opiš věty rozkazovací:

- Radši se přiznej rovnou.
- Podívejte se, děti.
- Neříkej nic.

**PI č. 21**

Doplň slova do vět:

- hlouposti
- nápady
- Kyselé
- bála

**PL č. 22**

Správné odpovědi zakroužkuj:

Musel se učit.

Musel vyčistit všechny boty.

Mohl jít ven jenom s maminkou za ruku.

Zákaz večerníčka.

Zákaz fotbalu.

**PL č. 23**

Doplň slova do vět:

- mluvit
- jedno
- zády
- urážku

Správnou odpověď zakroužkuj:

- Že s ním Kyselá nemluví.

**PL č. 24**

Správné odpovědi zakroužkuj:

- Aby Kyselá brečela.  
Aby Kyselá Jeníka prosila: „Bav se se mnou!“
- Žalovala by.  
Napsala by to do novin.

**PL č. 25**

Správnou odpověď zakroužkuj:

- Mají pruhovaná trička a jsou neoholení.
- Vysadil by ji na pustém ostrově.

**PI č. 26**

Doplň slova do vět:

- bylo nádherné
- jak by se
- pomsta
- obětovat

**PL č. 27**

Správnou odpověď zakroužkuj:

- Jeníkova úsilí
- ne
- Pracoval na svém plánu.
- Kyselá a Jeník Placka
- ano

**PL č. 28**

Správné odpovědi zakroužkuj:

- Uvařili k večeři kuře, rajčatový salát a polárkový dort.  
Dostal živé zvíře.
- Má očka jako korálky.  
Má hebkou srst.
- Josef

**PL č. 29**

Doplň slova do vět:

- ukryl
- fotoaparát
- stěny třásly

Autorem materiálu je Mgr. Světlana Housková,  
ZŠ Dobříš, Komenského nám. 35, okres Příbram.

Dostupné z portálu [www.lzs.dobris.cz](http://www.lzs.dobris.cz) financovaného z EFS a státního rozpočtu ČR

**PL č. 30**

Správnou odpověď zakroužkuj:

- zvíře na světě
- neobdivuje
- je nečistá, páchne

**PL č. 31**

Doplň slova do vět:

- čeká překvapení
- Josefovi příbytek
- chvíli
- myším tempem

**PL č. 32**

Správnou odpověď zakroužkuj:

- mohlo by ho zajet auto
- jak Kyselá hrozně piští a ječí
- chytla myš Josefa
- v nouzi